

РЕШЕНИЕ

№ 1141

гр. Варна, 29.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, V СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мария К. Терзийска

Членове: Елина Пл. Карагъзова
Ралица Ц. Райкова

при участието на секретаря Христина Здр. А.а
като разгледа докладваното от Елина Пл. Карагъзова Въззивно гражданско дело № 20223100500341 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе пред вид следното:

Производството по делото е по реда на чл.258 ГПК.

Производството по делото е образувано по постъпила въззивна жалба от „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., Париж, Франция, рег. №542097902, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., клон България, ЕИК 204915054, със седалище град София, срещу решение №1741 от 18.11.2021г., постановено по гр.д. №3670/2021г. по описа на ВРС, с което са отхвърлени предявените от жалбоподателя искове с правно основание чл.422, във вр. с чл.415, ал.1 от ГПК, вр. чл.79 от ЗЗД за приемане за установено в отношенията между страните, че Д. М. Д., ЕГН *****, гр. Варна, дължи сумата от 2062.87 лв., представляваща дължима главница по отпуснат револвиращ потребителски кредит, предоставен по кредитна карта № CARD15673519, с първоначален кредитен лимит в размер на 1500 лева, активирана на 03.02.2018 г., сключен между Д. М. Д. и „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ на 23.01.2018 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 30.11.2020 г. до окончателното изплащане на задължението; **9.77 лв.**, представляваща

възнаградителна лихва за периода от 01.04.2018 г. до 07.12.2018 г.; **381.43 лв.**, представляваща мораторна лихва, за периода от 07.12.2018 г. до 16.11.2020 г., за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение №262057/02.12.2020г. по ч.гр.д. №15396/2020г. на ВРС.

Основното оплакване във въззивната жалба е за неправилно приложение на процедурата по оспорване на истинността на документ, довело до необоснования и неправилен решаващ извод на първоинстанционния съд, че процесният договор за кредит следва да се изключи от доказателствения материал по делото, поради липса на изявление на ищеца дали желае да се ползва от оспорения документ. С тези съображения е обосновано оплакването за незаконосъобразност на постановеното решение.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил отговор от въззиваемата страна, чрез назначения ѝ особен представител адвокат Б. Р., в който оспорва въззивната жалба и моли за потвърждаване на първоинстанционното решение. С оглед оплакването във въззивната жалба счита, че се касае по-скоро за допуснато процесуално нарушение, което следва да се отстрани от въззивния съд с нарочно разпореждане за откриване на производство по чл.193 ГПК, във връзка с което формулира и доказателствено искане. Извън това поддържа развитите в хода на първоинстанционното производство възражения по иска: за нищожност на договора на основание чл.10, чл.11, ал.1, т. 7-12 и 20, ал.2, чл. 12, ал.1, т. 7-9 от ЗКП, за нищожност на клаузите за договорна лихва и ГПР и за капитализация, за недоказаност на усвояването на сумите, на предаването на кредитната карта, на получаването на покана за предсрочна изискуемост и на вземанията по размер, както и за изтекла погасителна давност.

За да се произнесе по спора, Варненски Окръжен съд съобрази следното:

Съдът е сезиран с искове с правно основание чл.422 от ГПК, вр. чл.422 от ГПК, чл.415, ал.1, т.2 от ГПК, вр. чл.240, ал.1 и ал.2 от ЗЗД, чл.430, ал.1 и ал.2 от ТЗ и чл.92 от ЗЗД за установяване съществуването на вземанията по Заповед по чл.410 от ГПК № 262057/02.12.2020 год. по ч. гр. д. № 15396/2020 г. на ВРС, евентуално съединени с осъдителни искове за същите суми.

В исковата молба се излага, че между страните е сключен договор за револвиращ потребителски кредит, предоставен по кредитна карта №

CARD15673519, с първоначален кредитен лимит в размер на 1500 лева, активирана на 03.02.2018 г. Последното усвояване от длъжника е извършено на 01.04.2018 г., като към тази дата задължението е в размер на 2454.07 лв. Поради неплащане на две месечни вноски от страна на кредитора е обявена предсрочната изискуемост на вземането.

Ответникът, чрез назначения си особен представител, депозира писмен отговор, в срока по чл. 131 ГПК, в който излага становище за неоснователност на иска. Оспорва фактическите твърдения, на които ищецът основава претенцията си, включително и автентичността на договора, касателно подписа на кредитополучателя. Оспорва и валидността на договора, поради противоречие с нормите на ЗПК и ЗЗП. Възразява срещу надлежното обявяване на предсрочната изискуемост на вземането на заемателя. Релевира и възражение за погасяване на вземанията по давност. Оспорва и размера на задълженията.

С обжалваното решение ВРС е отхвърлил установителните искове, а по осъдителните липсва произнасяне, въпреки събдването на вътрешнопроцесуалното условие. При липса на иницирано от страните производство по чл.250 от ГПК, пропускът на първоинстанционния съд да се произнесе по осъдителния иск е неотстраним от настоящата инстанция.

Във въззивната инстанция производството по иска е оставено без движение поради констатирани нередовности на исковата молба. С молби от 25.05.2022г. и 27.06.2022г. ищецът – въззивник уточнява, че търсената главница от 2062.87 лева е формирана като сбор от различни компоненти, както следва: главница (по стоковия кредит - 499 лева и 579 лева главници и 97.02 лева за застраховка, а по кредитната карта - 125 лева, 195.98 лева и 3.59 лева), възнаградителни лихви за периода 01.03.2018г. – 01.02.2019г. (231.09 лева върху сумите по стоковия кредит и 239.56 лева върху сумите по кредитната карта), такси за обслужване по чл.14 от тарифата (36.80 лева) и застраховка (55.83 лева). Излага, че чрез услугата „Покупка на изплащане в мрежата от търговски партньори“ са усвоени 499 лева за закупуване на миялна машина и 579 лева за пералня. Във връзка със закупената стока от „Зора ММС“ ООД е издадена фактура от 23.01.2018г., подписана от кредитополучателя, с оглед на което револвиращият кредит е заверен със сумата от 1175.02, включващ и застрахователна премия от 97.02 лева.

Договорът за застраховка не е част от кредитното правоотношение, поради което е оформен в отделни общи условия и застрахователен сертификат. Кредитната карта по договора е предадена лично на ответника чрез куриерска пратка на 01.02.2018г. Приспадането на неплатените в срок погасителни вноски от разполагаемия кредитен лимит е уговорено в т.4 от договора. Месечните погасителни вноски се формират съобразно тарифата по договора, като конкретният размер за всяка вноска е посочен в съответното месечно извлечение. Договорът за револвиращ кредит е безсрочен, докато крайният падеж на услугата по чл.4 от договора е 01.02.2019г. Доколкото кредитополучателят не е открит на декларирания от него в договора адрес, ищецът приема, че поканата за доброволно изпълнение, с която кредитът е обявен за предсрочно изискуем, е получена от длъжника на 13.12.2019г. при условията на фингирано връчване по чл.14, ал.2 ЗПК.

Посочената разбивка по пера се потвърждава от повторното изслушване на вещото лице пред въззивната инстанция, допуснато по реда на чл.162 от ГПК, от което се установява, че в периода 16.01.2018г. – 15.12.2018г. към главницата от 1499.60 лева е капитализирана сумата от общо 470.65 лева, както следва: 55.83 лева – застраховки, 36.80 лева – такси, 239.56 лева – договорна лихва за периода 16.02.2018г. – 15.11.2018г. в размер на 2.91% върху ползваната сума по кредитната карта и 231.09 лева – договорна лихва за периода 01.03.2018г. – 01.12.2018г., върху главница в размер на 1175.02 лева, формирана от 1078 лева - стойност на закупените стоки от Зора ММЦ ООД и 97.02 лева застраховка „Сигурност на плащанията“.

Съдът, като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата и отговора, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата, инициирала настоящото въззивно произнасяне, е подадена в срок, от надлежно легитимирана страна, при наличието на правен интерес от обжалване, поради което е допустима и следва да се разгледа по същество.

Съгласно чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. В обхвата на така посочените въззивни предели, ВОС намира обжалваното решение за валидно, като постановено в пределите на правораздавателната власт на съда, но частично недопустимо.

Искът е предявен от заявителя срещу длъжника в предвидения в закона преклузивен едномесечен срок от уведомяването му за връчване на заповедта по реда на чл.47 от ГПК, което обуславя правен интерес от воденето му за ищеца. След отстраняване пред въззивната инстанция на нередовностите на исковата молба се констатира, че вземането за главница в размер на 2062.87 лева, предмет на заповедта за изпълнение, всъщност включва множество други компонентни с различно основание. С оглед изискването за идентичност на предмета на исковото и заповедното производство, в частта, в която е налице несъответствие в основанието, предявеният иск, както и постановеното по него решение, се явяват недопустими. По тези съображения първоинстанционното решение следва да бъде обезсилено в частта, с която предявеният иск с правно основание чл.422 от ГПК, чл.415, ал.1, т.2 от ГПК, вр. чл.240, ал.1 от ЗЗД е отхвърлен за разликата над 1499.59 лева до 2062.87 лева, като в тази част производството следва да бъде прекратено, а заповедта за изпълнение – обезсилена.

В останалата част исковете са допустими и подлежат на разглеждане по същество.

По предявените искове с правно основание чл.422 от ГПК, чл.415, ал.1, т.2 от ГПК, вр. чл.240, ал.1 и ал.2 от ЗЗД, чл.430, ал.1 и ал.2 от ТЗ и чл.92 от ЗЗД, в тежест на ищеца е да докаже елементите от фактическия състав на претендираното право, а именно сключен валиден договор за кредит, изпълнение на поетите от него задължения по договора, включително тези, произтичащи от императивните правила за защита на потребителите, настъпила изискуемост на задълженията и техния размер по отделни пера, а в тежест на ответника е докаже правоизключващите и правопогасяващите си възражения.

От писмените доказателства - Договор за отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта № CARD15673519, ведно с Приложение към него CREX-15673494/23.01.2018 г., се установява, че на 23.01.2018 г. между „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ ЕАД, като кредитор и Д. М. Д., ЕГН *****, като кредитополучател, е сключен договор за потребителски кредит за сумата от 1175.02 лева, включваща 499 лева – стойност на миялна машина Whirlpool, 499 лева, стойност на пералня LG, чието закупуване се финансира, както и сумата от

97.02 лева застраховка „Сигурност на плащанията“, платими на 12 равни вноски от 117.99 лева с краен падеж 01.02.2019г. съгласно обективизиран в Приложение CREX-15673494/23.01.2018 г. погасителен план. Наред с това е уговорено кредиторът да предостави за ползване на кредитополучателя кредитна карта с максимален кредитен лимит до 1500 лв., при годишен лихвен процент 35% и ГПР 44.90%. Предвидена е неустойка за забава в размер на 10% + ОЛП на БНБ (законна лихва за забава). По смисъла на чл. 13 от Договора за потребителски кредит всяка трансакция с кредитната карта от кредитополучателя представлява усвояване на договора за револвиращ кредит. Според чл.14 лихвата се начислява върху усвоения размер на кредитния лимит за времето на ползването му. Съгласно чл.4 от договора неплатените вноски се удържат от размера на разполагаемия кредитен лимит. Договорът има комплексен характер и инкорпорира както стоков кредит, така и револвиращ кредит с кредитна карта.

Кредитната карта (пластиката) по договора за револвиращ кредит е предадена лично на ответника чрез куриерска пратка на 01.02.2018г., за което е създадена товарителница №919011815673519 (в чийто номер е инкорпориран процесният договор за револвиращ кредит).

Допуснатото от първата инстанция процесуално нарушение във връзка с предприетото оспорване автентичността на договора и товарителницата е отстранено от въззивния съд с Определение №2492/01.07.2022г., като е открито производство по чл.193 от ГПК и е допуснато провеждането на съдебно-почеркова експертиза. От неоспореното от страните заключение на вещото лице се установява, че подписите, изпълнени на всяка страница от договора и на товарителницата, са положени от ответника.

С оглед установената автентичност на оспорените документи, съдът приема, че ответникът е изразил воля за сключване на процесния договор за кредит и е получил кредитната карта. Не се констатира нарушение на потребителското законодателство, доколкото договорът е сключен в изискуемата форма, съдържа всички законоустановени реквизити, ГПР е под императивния лимит, респективно лихвата не противоречи на правилата за добросъвестност.

От назначената от първоинстанционния съд ССЧЕ се установява, че е налице усвояване на кредита в размер на сумата от 1500 лева, формирана

както следва: 1078 лева на 24.01.2018г. – „Зора ММС“ООД (сбор от стойността на стоковия кредит - 579 лева и 499 лева), 97.02 лева - застраховка „Сигурност на плащанията“ на 23.01.2018г., 0.40 лева – справка лимит, 125 лева – „Практикер“, 195.98 лева – „Практикер“ и 3.59 лева – Била, на 04.02.2018г. Погашения по кредита не са извършвани от страна на ответника.

При изложените фактически констатации съдът приема, че ищецът е изправна страна по договора, като е предоставил на ответника заемна сума в размер на 1402.58 лева, с 1078 лева от които е финансирал закупуването на стоки, а с останалите 324.58 лева ответникът е извършил разплащания с кредитната карта чрез POS терминал. Включването на сумата от 97.02 лева в кредитния ресурс е индивидуално уговорено в Приложение CREX-15673494/23.01.2018 г., поради което капитализирането ѝ към главницата не е неравноправно. По изложените съображения искът за главница се явява доказан до пълния претендиран и приет за допустим размер от 1499.60 лева.

По отношение на задълженията по стоковия кредит от 1078 лева и 97.02 лева или общо 1175.02 лева, в Приложение CREX-15673494/ 23.01.2018 г. е уговорен краен падеж - 01.02.2019г., поради което изискуемостта им е настъпила преди предявяване на иска. Останалата част от кредитния ресурс е усвоен по кредитната карта, поради което се подчинява на правилата на револвиращия кредит – задължението за главница е изпълняемо, но не и изискуемо, докато не бъде отправена покана. Представената по делото извънсъдебна покана не е получена от ответника, а фикцията по чл.14, ал.2 ЗПК е приложима само за изменение на лихвения процент и не може да се прилага по аналогия. Ролята на покана в случая има подаването на исковата молба, независимо от връчването ѝ чрез назначения по реда на чл.47 от ГПК особен представител (Решение № 86/27.10.2020 г. по т.д. №2118/2019г. на ВКС, I т.о.). Следователно за усвоените чрез разплащания от POS терминал суми в размер на общо 324.57 лева задължението е станало изискуемо в хода на процеса на 29.06.2021г., когато е изпълнена процедурата по чл.131 от ГПК. Настъпилото обстоятелство следва да бъде съобразено по реда на чл.235, ал.3 от ГПК. С оглед изложеното се налага изводът за настъпила понастоящем изискуемост на главницата по стоковия и револвиращия кредит в общ размер на 1499.60 лева.

Поради липса на представени доказателства за извършени по договора

погашения, задължението за главница се явява дължимо в пълния усвоен размер от 1499.60 лева, до който размер искът следва да бъде уважен.

Акцесорната претенция за възнаградителна лихва в размер на 9.77 лв. за периода от 01.04.2018 г. до 07.12.2018 г. също се явява основателна, доколкото е начислена само върху усвояения кредитен ресурс по стоковия кредит от 1175.02 лева, но не и върху капитализираната част от главницата. Размерът на претенцията се установява от обясненията на вещото лице пред въззивната инстанция, относно дължимата възнаградителна лихва без отчитане на капитализациите.

По отношение на претенцията с правно основание чл.422 от ГПК, вр. чл.92 от ГПК искът се явява частично основателен. Клаузата по чл.17 от договора е валидна доколкото неустойката е уговорена в размер на законната лихва, поради което е в съответствие с императивната норма на чл.33, ал.2 от ЗКП. Доколкото до предявяване на иска забава в плащането е налице само по отношение на сумата по стоковия кредит съгласно Приложение CREX-15673494/23.01.2018 г. в размер на 1175.02 лева, мораторна неустойка се дължи само върху нея. Изчислен с електронен калкулатор за процесния период от 07.12.2018 г. до 16.11.2020 г. размерът на законната лихва върху падежиралата главница от 1175.02 лева възлиза на 232.07 лева, до който размер искът следва да бъде уважен и отхвърлен за разликата до претендираните 381.43 лева.

Възражението на ответника за изтекла погасителна давност се преценява като неоснователно. От падежа на първата вноска по погасителния план – 01.03.2018г. до подаване на заявлението – 30.11.2020г., откогато се счита предявен искът по чл.422 от ГПК, не е изтекла нито петгодишната давност за главницата, нито тригодишната за акцесорните вземания. Вземането по револвиращия кредит е станало изискуемо след предявяване на исковата молба, поради което давност за него не е започнала да тече.

Поради несъвпадение в изводите на двете инстанции първоинстанционното решение следва да бъде отменено в частта, с която предявените иски се отхвърлени за сумата от 1499.60 лева главница, 9.77 лева възнаградителна лихва за периода от 01.04.2018 г. до 07.12.2018 г. и 232.07 лева, мораторна неустойка за периода от 07.12.2018 г. до 16.11.2020 г. и вместо него да бъде постановено друго, с което същите бъдат уважени.

По иска за неустойка решението следва да бъде потвърдено за разликата над 232.07 лева до претендираните 381.43 лева, макар и по различни от изложените в него съображения.

Както бе посочено по-горе, по отношение на иска за главница за разликата над 1499.60 лева до 2062.87 лева решението следва да бъде обезсилено, поради липсата на идентичност в основанието на вземането, посочено в заповедното и в исковото производство, а производството по делото следва да бъде прекратено, респективно заповедта за изпълнение – обезсилена.

По отговорността за разноси:

Формираният извод за основателност на иска налага да бъде ревизирано първоинстанционното решение и в частта за разноските, като в тази част същото бъде отменено изцяло.

Предвид изхода от спора и на основание чл.78, ал.1 от ГПК в полза на въззивника следва да бъдат присъдени съдебно-деловодни разноси съразмерно с уважената част от иска, както следва: 70.31 лева за заповедното производство (за държавна такса и ю.к. възнаграждение), 662.37 лева за първа инстанция (за държавна такса, депозит за ССЕ, депозит за особен представител и ю.к. възнаграждение) и 456.38 лева за въззивна инстанция (за държавна такса, депозит за повторно изслушване на вещо лице, депозит за особен представител и ю.к. възнаграждение).

Мотивиран от изложеното, съставът на ВОС,

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА Решение №1741 от 18.11.2021г., постановено по гр.д. №3670/2021г. по описа на ВРС, в частта, с която предявеният от „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., Париж, Франция, рег. №542097902, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., клон България, ЕИК 204915054, със седалище град София, срещу Д. М. Д., ЕГН *****, гр. Варна, иск с правно основание чл.422 от ГПК, чл.415, ал.1, т.2 от ГПК, вр. чл.240, ал.1 от ЗЗД, чл.430, ал.1 от ТЗ е отхвърлен за **разликата над 1499.60 лева до 2062.87 лева**, претендирана като главница по отпуснат револвиращ потребителски кредит, предоставен по кредитна карта № CARD15673519, ведно със

законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 30.11.2020 г. до окончателното изплащане на задължението, за която е издадена заповед за изпълнение на парично задължение №262057/02.12.2020г. по ч.гр.д. №15396/2020г. на ВРС, като в тази част **ПРЕКРАТЯВА** исковото производство като недопустимо и **ОБЕЗСИЛВА** издадената заповед за изпълнение на парично задължение №262057/02.12.2020г. по ч.гр.д. №15396/2020г. на ВРС, на основание чл.415, ал.5 от ГПК.

ОТМЕНЯ Решение №1741 от 18.11.2021г., постановено по гр.д. №3670/2021г. по описа на ВРС, в частта, с която предявените от „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., Париж, Франция, рег. №542097902, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., клон България, ЕИК 204915054, със седалище град София, срещу Д. М. Д., ЕГН *****, гр. Варна, искиове с правно основание чл.422 от ГПК, чл.415, ал.1, т.2 от ГПК, вр. чл.240, ал.1 и ал.2 от ЗЗД, чл.430, ал.1 и ал.2 от ТЗ и чл.92 от ЗЗД са отхвърлени за сумата от **1499.60 лева** - главница, **9.77 лева** - възнаградителна лихва за периода от 01.04.2018 г. до 07.12.2018 г. и **232.07 лева** - мораторна лихва за периода от 07.12.2018 г. до 16.11.2020 г., както и в частта за разноските изцяло и **ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между страните, че Д. М. Д., ЕГН *****, гр. Варна дължи на „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., Париж, Франция, рег. №542097902, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., клон България, ЕИК 204915054, със седалище град София, следните суми, за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение №262057/02.12.2020г. по ч.гр.д. №15396/2020г. на ВРС:

- сумата от **1499.60 лева**, представляваща главница по Договор за отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта № CARD15673519/23.01.2018 г., ведно с Приложение към него CREX-15673494/23.01.2018 г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на заявлението – 30.11.2020г., до окончателното плащане;

- сумата от **9.77 лева**, представляваща възнаградителна лихва върху главница от 1175.02 лева по Приложение CREX-15673494/23.01.2018 г., за периода от 01.04.2018 г. до 07.12.2018 г.;

- сумата от **232.07 лева**, представляваща мораторна неустойка в размер на законната лихва върху главница от 1175.02 лева по Приложение CREX-15673494/23.01.2018 г., за периода от 07.12.2018 г. до 16.11.2020 г., на основание чл.422 от ГПК, вр. чл.422 от ГПК, чл.415, ал.1, т.2 от ГПК, вр. чл.240, ал.1 и ал.2 от ЗЗД, чл.430, ал.1 и ал.2 от ТЗ и чл.92 от ЗЗД.

ПОТВЪРЖДАВА Решение №1741 от 18.11.2021г., постановено по гр.д. №3670/2021г. по описа на ВРС, в останалата му част, с която предявеният от „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., Париж, Франция, рег. №542097902, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., клон България, ЕИК 204915054, със седалище град София, срещу Д. М. Д., ЕГН *****, гр. Варна, иск с правно основание чл.422 от ГПК, чл.415, ал.1, т.2 от ГПК, вр. чл.92 от ЗЗД е отхвърлен за **разликата над 232.07 лева до претендираните 381.43 лева.**

ОСЪЖДА Д. М. Д., ЕГН *****, гр. Варна, да заплати на „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., Париж, Франция, рег. №542097902, чрез „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., клон България, ЕИК 204915054, със седалище град София, сторените в производството съдебно-деловодни разноси в размер на **70.31 лева** за заповедното производство по ч.гр.д. №15396/2020г. на ВРС, **662.37 лева** за първа инстанция и **456.38 лева** за въззивна инстанция, на основание чл.78, ал.1 от ГПК.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____